

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MUHASEBE VE FİNANSMAN

**GÜMRÜK TARİFELERİ
343FBS042**

Ankara, 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	3
GİRİŞ	4
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	5
1. ÜLKEMİZDEKİ GÜMRÜK REJİMLERİ	5
1.1. Gümrük Rejimleri ile ilgili Kavramlar	6
1.1.1. Gümrük Tarifesi	6
1.1.2. Eşyanın Tarife Pozisyonu	6
1.1.3. Eşyanın Muaynesi	9
1.1.4. Tahlile İtiraz ve İkinci Tahsil	9
1.1.5. Tarife İhtilaflarına İlişkin İtirazlar	9
1.1.6. Tarife İhtilaflarına İlişkin Cezalar	9
1.2. Gümrük Rejimleri	10
1.2.1. Antrepolar	10
1.2.2. Serbest Bölgeler	11
1.2.3. Geçici İthalat Rejimi	12
1.2.4. Dahilde İşleme Rejimi	13
1.2.5. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi	14
1.2.6. Dışarda İşleme Rejimi (Geçici İhracat)	15
1.2.7. Transit Rejimi	15
1.3. Uluslar Arası Dış Ticaret Sözleşmeleri	16
1.3.1. Revize Kyoto Sözleşmesi	16
1.3.2. Geçici İthalat Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)	17
1.3.3. TIR Sözleşmesi	17
1.3.4. Ticari Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline ilişkin Gümrük Sözleşmesi	17
1.3.5. Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi	18
1.3.6. Tek İdari Belge ve Ortak Transit Sözleşmeleri	18
1.3.7. Eşyanın Sınırdaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesi Sözleşmesi	18
1.4. Uluslararası Örgütler	19
1.4.1. DGO (Dünya Gümrük Örgütü)	19
1.4.2. RİLO (Regional Intelligence Liaison Offices)	19
1.4.3. SECI (Sınır Aşan Suçlarla Mücadele Merkezi) :	19
1.4.4. ZKA (Alman Gümrük Kriminal Dairesi)	20
1.4.5. ECO (Economic Cooperation Organization)	21
1.4.6. Ağıs-Kalmar	21
1.5. Gümrük Kapıları	21
1.6. Gümrük Muafiyeti ve İstisnası	24
UYGULAMA FAALİYETİ	28
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29
ÖĞRENME FAALİYETİ- 2	31
2. GÜMRÜK CEZALARI	31
2.1. Gümrük Vergilerinin Geç Ödenmesi	32
2.2. Kaçakçılık	32
2.3. Malların Zamanında Kapılardan Çekilmemesi ve Tasfiye	34
2.4. Vergi Kaybına Neden Olan İşlemler	35
UYGULAMA FAALİYETİ	40

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	41
MODÜL DEĞERLENDİRME	42
CEVAP ANAHTARLARI	43
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	44
KAYNAKÇA	45

AÇIKLAMALAR

KOD	344MV0044
ALAN	Munasebe ve Finansman
DAL/MESLEK	Dış Ticaret Ofis Elemanı
MODÜLÜN ADI	Gümrük Tarifeleri
MODÜLÜN TANIMI	Dış ticarete Gümrük Müsteşarlığından istenen belgelerin temin edilerek bilgisayar ortamında düzenlenmesini anlatan öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Gümrük tarifelerini takip etmek
MODÜLÜN AMACI	<p>Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, Türkiye'deki gümrük rejimi uygulamalarını ve gümrük cezalarını birbirinden ayırt ederek gümrük beyannamesini düzenleyebileceksiniz.</p> <p>Amaçlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Türkiye'deki gümrük rejimi uygulamalarını takip edebileceksiniz. 2. Türkiye'deki gümrük cezalarını tanıyarak gümrük rejimlerini takip edebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Bilgisayar,yazıcı, kağıt, form belgeler,bilanço, CD, bilgisayar masası,hesap makinesi
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz.</p> <p>Öğretmen; modül sonunda ölçme teknikleriyle modül ile kazandığınız bilgi ve becerilerinizi ölçerek değerlendirecektir.</p>

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Gümrük terimi, Latince'de ticaret manasına gelen "Commercium" kelimesinden gelmektedir. Gümrük ve Gümrük Vergisi, muhtemelen tarihte birbirinden ayrı yaşayan toplumlar, şehir devletleri, devletler, imparatorluklar var olduğu sürece var idi. Gümrük, devletlerin egemenlik alanlarının bir ifade biçimi ve hazinelerinin önemli bir gelir kaynağı olmuştur. Ülkeler, topraklarına giren kişiler, ticari mallar ve her tür maddeleri ülkenin güvenliği, ekonomisi, hükümranlılık, halkın sağlığı gibi faktörleri korumak ve vergi sağlamak amaçlarıyla sınırlarda denetlemeye tabi tutmuşlardır. Bunun yanı sıra ulusal ekonomik refahlarını artırmak amacıyla ülkeler, uluslararası ekonomik ilişkilerde giderek artan oranda ticareti serbestleştirerek iş bölümü ve uzmanlaşmayla düşük maliyetle ürettikleri malları ihraç ederek karşılığında pahalıya ürettikleri malları yurt dışından ithal etmektedirler. Her ülkenin kendine ait bir gümrük rejimi bulunmaktadır. Ayrıca ithalat ve ihracat yapan ülkeler arasında karşılıklı birtakım gümrük anlaşmaları da yapılmaktadır.

Bugün de Gümrük Vergileri, devletin maliye kapsamında topladığı vergilerden sonra (belki başabaş) en büyük gelir kaynağı olabilmektedir. Türkiye'nin 2004 yılında Gümrüklerde tahsil edilen vergileri toplamı (T.C.Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığınca yayımlanan rakamlar) 16.724.135.141.527.000 TL. gibi büyük bir rakamdır (Yani ~16,7 Katrilyon TL = ~16,7 Milyar TL).

Bu modülde Türkiye'deki gümrük rejimi uygulamalarını ve takibini öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Türkiye'deki gümrük rejimi uygulamalarını takip edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Türkiye'nin ve ilgilenebileceğiniz birkaç ülkenin gümrük rejimi hakkında bilgi toplayınız?
- Gümrük rejimi hangi işlerde kullanılır? internette araştırınız.

1. ÜLKEMİZDEKİ GÜMRÜK REJİMLERİ

Ülkemizde TBMM'de kabul edilen 4458 sayılı GÜMRÜK KANUNU 1995'te AB ile Gümrük Birliği'ne geçmesinden sonra AB'ye uyumlu olması açısından yeniden düzenlenmiştir. Gümrük işlemlerinde halen bu kanun uygulanmaktadır.

Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir. Ülkemizde yapılan işlemin özelliğine göre kısıtlama kararları (Rejim) alınmıştır.

1.1. Gümrük Rejimleri ile ilgili Kavramlar

1.1.1. Gümrük Tarifesi

Ülkeye girişi veya çıkışı kısmen veya tamamen izne bağlanmış mallar için gümrük vergisi uygulanır. Verginin alınmasına ilişkin oluşturulmuş listelere gümrük cetveli denir. Cetveldeki ürünler üzerinden alınması gereken gümrük vergilerine ise gümrük tarifesi denir. Tarifede Türkiye ile dış ticaret yapan ülkeler hakkında çeşitli kısıtlamalar da bulunur.

1.1.2. Eşyanın Tarife Pozisyonu

Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu eşyanın girdiği Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi kodlanmıştır. Verilen kodlar ürünün tanınması ve ayırt edilmesi için belgelerde kullanılır.

İthalatta her ülke kendisine göre veya yapılan anlaşmalara göre gümrük vergisi oranlarını belirlemiştir. Oranlar cetvelde gösterilmektedir. İhracatta ise her ülke kendi vergi oranlarını anlaşmalara bağlı kalarak belirler. Bu konuda daha detaylı bilgi ihracat ve ithalat modüllerinde verileceğinden burada açıklanmayacaktır. Örnek gümrük tarife cetveli aşağıdaki gibidir;

İTHALATTA UYGULANACAK GÜMRÜK VERGİSİ ORANLARI					
(I) SAYILI LİSTE					
(Maddenin Cinsi)		GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%) (İthalat Yapılan Ülkelere Göre)			
		AB ve EFTA	Makedonya	Bosna. HER.	D.Ü.
G.T.İ.P.	MADDE İSMİ				
0101.10.10.10.00	Ehli olanlar	0	0	0	0
0101.10.10.90.00	Diğerleri	0	0	0	0
0101.10.90.00.00	Diğerleri	0	0	0	0
0101.90.11.00.00	Kasaplık atlar	30	30	0	30
0101.90.19.00.00	Diğerleri	30	30	0	30
0101.90.30.00.00	Eşekler	30	30	0	30
0101.90.90.00.00	Katırlar ve bardolar	30	30	0	30
0102.10.10.00.00	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar)	0	0	0	0
0102.10.30.00.00	İnekler	0	0	0	0
0102.10.90.00.00	Diğerleri	0	0	0	0
0102.90.05.00.00	Ağırlığı 80 kg.ı geçmeyenler	135	135	135	135
0102.90.21.00.00	Kasaplık olanlar	135	135	135	135
0102.90.29.00.00	Diğerleri	135	135	135	135
0102.90.41.00.00	Kasaplık olanlar	135	135	135	135

Tabloda vergi oranlarında yer alan kısaltmalar;

EFTA: Avrupa Serbest Ticaret Bölgesi ülkeleri anlamına gelir. Dört üye ülke bulunmaktadır. Bunlar; İzlanda, Liechtenstein, Norveç, İsviçre.

AB: Avrupa birliği ülkeleri olarak kullanılmıştır.

Avrupa birliğine üye ülkeleri		
1. İngiltere	10. Avusturya	19. 19 Letonya
2. Almaya	11. Belçika	20. Litvanya
3. Fransa	12. İsveç	21. Malta
4. İtalya	13. Finlandiya	22. Polonya
5. Hollanda	14. İrlanda	23. Slovakya
6. Danimarka	15. Luksemburg	24. Slovenya
7. İspanya	16. Çek Cumhuriyeti	25. Kıbrıs Rum Cumhuriyeti
8. Portekiz	17. Estonya	
9. Yunanistan	18. Macaristan	

Tarife cetvellerini www.dtm.gov.tr internet sitesinden edinebilirsiniz. Cetvelde yer alan ürünlerin isimleri ilk harflerine göre belirlenmiştir. Ürün numaraları da harflere göre verilmiştir.

Giriş	Kısaltmalar	(0-9)	A
B	C	Ç	D
E	F	G	H
İ	J	K	L
M	N	O	Ö
P	Q	R	S
? - ß	Ş	T	U
Ü	V	W	X
Y	Z	Tebliğ	Sayfa Dökümü

1.1.3. Eşyanın Muaynesi

4458 sayılı Gümrük Kanununun 66. maddesine göre; eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Eşyanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene ve numune alma işlemleri için gerekli tüm masraflar beyan sahibi tarafından karşılanır.

Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması şartıyla, gümrük idareleri, numuneler karşılığında herhangi bir tazminat ödemez. Gümrük idareleri, kendi yaptıkları tahlil veya inceleme masraflarını üstlenir. Ancak, gümrük laboratuvarlarının yetersiz kalması nedeniyle, hariçte yaptırılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından karşılanır. Tahlilden sonra kalan mallar 1 ay içinde beyan sahibi tarafından gümrükten alınmalıdır.

1.1.4. Tahlile İtiraz ve İkinci Tahlil

Tahlil sonuçlarının ilgiliye tebliğinden 15 gün içinde gümrük başmüdürlüğüne yazılı olarak itiraz edilebilir. Farklı iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, görevli olmayan bir gözlemci kimyager de ikinci tahlilde hazır bulunabilir.

Üç kimyagerden fazla kimyager bulunmayan gümrük laboratuvarında yapılan tahlile itiraz edilmesi halinde, ikinci tahlil en az iki kimyager bulunan en yakın gümrük idaresine ait laboratuvarda yaptırılır.

İkinci tahlil isteyenlerden, haklı çıktıkları takdirde geri verilmek üzere, tahlil masrafı alınır. İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özelliklerinin ve niteliklerinin belirlenmesi yönünden kesindir. (Gümrük Kanunu Madde 243)

1.1.5. Tarife İhtilaflarına İlişkin İtirazlar

Yükümlüler, gümrük idaresine verdikleri beyanname ve bu beyanname eki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle kendileri tarafından hesaplanan gümrük vergilerine itiraz edemezler.

Ancak alınan kararlara karşı idari yargı birimlerine başvurulabilir. (Gümrük Kanunu 245. Madde) İdari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz.

1.1.6. Tarife İhtilaflarına İlişkin Cezalar

Serbest dolaşıma giriş rejimine veya bir geçici muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; eşyanın tarife uygulamasını etkileyen cins, tür ve niteliklerinde veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5'i aştığı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın 3 katı para cezası alınır. (Gümrük Kanunu 234. Madde).

1.2. Gümrük Rejimleri

1615 Sayılı Gümrük Kanunu'nda olduğu gibi yeni uygulamada yer alan rejimler aşağıdaki gibidir:

- Gümrük Birliği Dışı Eşya,
  1. Dış transit,
  2. Gümrük antreposu,
  3. Geçici muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
  4. Gümrük kontrolü altında işleme,
  5. Geçici ithalat (geçici muafiyet)
- Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri
  1. Gümrük antreposu,
  2. Dahilde işleme (geçici muaflık)
  3. Gümrük kontrolü altında işleme,
  4. Geçici ithalat
  5. Dışarıda işleme (geçici ihracat)

1.2.1. Antrepolar

Antrepolar, Gümrük Kanununun 31.10.1995 tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile değişik yeni şekline göre **Genel** ve **Özel** Antrepolar olarak ikiye ayrılmaktadır.

Genel (Kamu) antrepolar, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen depolardır. Özel antrepolar ise yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır.

Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de özel antrepolardır. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan ve korunmaları özel tertip ve yapılara gerek gösteren Müsteşarlıkça belirlenmiş eşya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara konulabilir. Posta idarelerinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altındaki yabancı kolilerin konulduğu kapalı yerler genel antrepo sayılır.

- **İzin;** Antrepo işleticiliği, işleticinin talebi üzerine Müsteşarlığın vereceği izindeki şartlara uyulmak kaydıyla Türkiye' de yerleşik kişilere verilir. Bu yetki istendiğinde yükümlülüklerle uyulmak kaydıyla başka bir kişiye devredilebilir.
- **Özel Haller;**Ekonomik yönden ihtiyaç bulunması ve gümrük denetiminin olumsuz etkilenmemesi şartıyla serbest dolaşımda olmayan eşyanın antrepolarda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin hükümler çerçevesinde ve gerektiğinde serbest dolaşımda bulunan eşya ile de karıştırılarak işçiliğe tabi tutulmasına Gümrük idarelerince izin verilebilir.

Genel ve özel antrepolarda eşyanın kalış süresi sınırsızdır. Gümrük idareleri istisnai hallerde, eşyaya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirleyebilirler. Özel antrepolara konulan eşya ile ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek tanın ürünleri için Müsteşarlıkça özel süreler tayin edilebilir.

Genel antrepo sayılan Posta bulunduğumuz milletlerarası antlaşmalar hükümlerine tabidir. Yolcu beraberinde gelen eşyanın antrepolarda ve gümrük denetimi altındaki diğer yerlerde kalabileceği süre üç aydır. Süresi içinde ithal veya yurtdışı edilmeyen yolcu eşyası hakkında 140 ncı madde hükümleri uygulanır.

- **Antrepo Tipleri;** Altı tip antrepo vardır. Bunlar A, B, C, D, E. F. Tipi antrepolardır. A, B, F. Genel (kamu), C, D, E. Özel Antreposu olarak isimlendirilir. Kısaca depo tiplerini açıklarsak;

A- TİPİ antrepo, depocunun sorumluluğunda olan antrepodur.

B- TİPİ antrepo, malı koyanın sorumlu olduğu antrepodur.

C- TİPİ antrepo, eşyanın sahibi' olması gerekmesee dahi depocu ile eşya koyanın aynı kişi olması durumunda özel antrepodur.

F- TİPİ antrepo, bir gümrük antreposunun Kamu antreposu olarak uygulanan ve gümrük idarelerince işleten antrepodur.

1.2.2. Serbest Bölgeler

Serbest Bölgeler, topluluk mallarının buraya konulmasıyla normal olarak eşyanın ihracatına bağlı önlemlerden yararlandığı yerlerdir.Serbest bölge veya serbest antrepoya konulan eşyalarla ilgili olarak bir çok çeşitli işlemler yapılabilir ve buna ilişkin belirli kurallar bulunmaktadır.Bu kurallardan biri konulan eşyaların kalma süresi **sınırsızdır**. Buralardaki eşyalar yapılan gümrük birliği anlaşmaların dışında alınıp satılabilir.

Bakanlar kurulunca karar verilen serbest bölgelerin etrafının çevrili olması gerekir. Her serbest bölge veya serbest antreponun giriş ve çıkış noktaları Müsteşarlıkça tespit edilir.

Bir serbest bölgede her türlü bina inşaatı Müsteşarlığın onay iznini gerektirir. Bir serbest bölgeye veya serbest antrepoya giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük muayenesine tabi tutulur. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının Müsteşarlıkça belirlenen kişilerce gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir.

Muayene gerektiği takdirde eşya gümrük idarelerine sunulmalıdır.

- **Serbest Bölge Veya Serbest Antrepolara Eşya Konulması;** Gümrük Birliği eşyası ve Gümrük Birliği dışı eşya bir serbest bölgeye veya serbest antrepoya konulabilir. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya ancak bu niteliklerine uygun serbest bölge veya serbest antrepolardaki özel yerlere konulabilir. Bu tür eşya Müsteşarlıkça tespit edilir.
- **Geçici Depolama;** 1615 Sayılı Gümrük Kanununun 51.ci maddesinde yer alan **sundurma rejimi** 1.10.1995 tarihinde yayımlanan 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştirilerek yeni adı **geçici depolama** olmuştur. Geçici depolamanın esasları şunlardır,
  - Talep halinde çıkış eşyası gümrük denetimi altında geçici depolama yerlerine veya gümrükçe uygun görülen yerlere konularak geçici depolanan eşya statüsünde bulundurulur.
  - Geçici depolanan eşya sadece gümrük idarelerinin uygun gördüğü yerlerde ve bu idarelerin uygun gördüğü koşullarda depolanabilir.
  - Geçici depo işletenler en çok 3 gün içinde geçici depoya alınan eşyanın manifesto veya manifesto yerine geçen belgelerdeki bilgilere uygun olarak düzenleyecekleri Geçici Depo Giriş Listesini ilgili gümrüğe vermek zorundadırlar.
  - Geçici depolanan eşyanın, geçici depolama yerine konuluş tarihinden itibaren deniz yolu ile gelmiş ise 45 gün, diğer bir yolla gelmiş ise 20 gün içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ve gümrük işlemlerinin tamamlanması gerekir.

1.2.3. Geçici İthalat Rejimi

31.10.1995 tarihinde yürürlüğe giren Kanun Hükmünde Kararname ile 1615

Sayılı Gümrük Kanununun 119.ncu maddesinde yer alan geçici muaflik rejimi, **geçici ithalat rejimi** olarak değiştirilmiştir.

Geçici ithal olunacak eşyanın 54ncü madde gereğince gümrüğe beyanı zorunludur. Eşyanın muayenesi 68nci madde hükmüne göre yapılır ve Müsteşarlıkça belirlenecek haller dışında vergileri teminata bağlanır.

Gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Bakanlar Kurulunca saptanır. Tam muafiyet suretiyle geçici ithale ilişkin durum ve özel şartlar saklı kalmak üzere, eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde kalma süresi 24 aydır. Geçici ithalat rejiminin gümrük vergilerinden kısmi muafiyet uygulanacak eşya listeleri her yıl Bakanlar Kurulunca belirlenir.

Gümrük vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan alınacak gümrük vergileri tutarı, sözkonusu eşyanın bu rejime tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının, kısmi muafiyet geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu her ay için % 3 oranındadır. Bir aydan az süreler tam ay olarak kabul olunur.

1.2.4. Dahilde İşleme Rejimi

1615 Sayılı Gümrük Kanununun 95'nci maddesinde yer alan "Aktarma Rejimi" 31.10.1995 tarihinde yayımlanan Kanun Hükmünde Kararname ile **dahilde işleme rejimi** olarak değiştirilmiştir,

Serbest dolaşımda olmayan eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden işlem görmüş ürünler şeklinde yeniden ihraç edilmeye yönelik olarak gümrük vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, ancak vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürün şeklinde ihracı halinde teminatı iade edilir.

Üretilen ürünün Türkiye gümrük bölgesi dışına ihraç edilmesine izin verilebilir. Ancak, eş değer eşyanın, serbest dolaşıma girecek ithal mallarıyla aynı kalitede olmaları ve aynı nitelikleri taşımaları gerekir.

Dahilde işleme izni, işletme faaliyetlerini yapan ve yaptıran kişinin talebi üzerine verilir, izin, sadece Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere ve ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içinde tespiti mümkün olduğu takdirde veya eşdeğer eşya kullanıldığında, eşdeğer eşya için inci fıkrada belirtilen şartlara uyulduğunun tespit edildiği durumlarda ve Türkiye gümrük bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi koşuluyla verilir.

Asli nitelikleri itibari ile aynı özelliklere sahip eşya kullanılmak şartıyla aynı kalitede işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ile sonuçlanan ve belirli teknik koşullar altında yürütülen işleme faaliyetleriyle ilgili olarak, doğruluğu önceden saptanmış verilere göre standart bir verimlilik oranı tespit edilir, işlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere Türkiye gümrük bölgesi dışına **geçici olarak ihraç** edilebilir.

1.2.5. Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi

1615 Sayılı Gümrük Kanununun 118.nci maddesinde yer alan Geçici Kabul Rejimi 31.10.1995 tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile değişikliğe uğrayarak yeni ismi **GÜMRÜK kontrolü altında işleme** olmuştur.

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde gümrük vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlerde kullanılmaları ve işlemlerden elde edilen ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmeleri, gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde mümkündür. Bu tür ürünler, **işlenmiş ürün** olarak adlandırılır.

Bu rejimin uygulanabileceği durumlar bir liste belirlenir. Gümrük kontrolü altında işleme izni sadece Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere; işlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu, eşyanın işlenmesinden sonra, bu rejime tabi tutulmasından önceki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün bulunmadığı, rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmadığı, Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemediği hallerde ve bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulması şartıyla işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine verilir.

Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulacak eşyanın 54 ncü madde hükmünce gümrüğe beyanı zorunludur. Eşya 68 nci madde gereğince muayeneye tabidir. Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulan eşyanın, gümrük vergilerine karşılık **teminat** alınır. Rejime ilişkin süre belirlenmesi ve verimlilik oranının saptanması hususlarında dahilde işleme rejimi hükümleri uygulanır.

Değişmemiş eşyanın veya izinde öngörülen işlemin ara aşamalarının herhangi birinde bulunan eşyanın, vergi ödeme mükellefiyetinin başlangıcı, ithal eşyasının beyannamesinin **tescil tarihidir**. Bu rejime tabi tutulan eşyanın tercihli bir tarife uygulamasından yararlanabildiği ve aynı tercih tarife uygulamasının serbest dolaşıma giren aynı nitelikteki işlenmiş ürünlere de uygulanabildiği hallerde, işlenmiş ürünlerin tabi olduğu gümrük vergileri söz konusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenmiş vergi oranına göre hesaplanır.

Tercihli tarife uygulamasının, tarife kotaları veya tarife tavanlarına tabi olması halinde işlenmiş ürünler için tercihli tarifeye göre belirlenen vergi oranının uygulanması, söz konusu tercihli tarifenin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında ithal eşyasına uygulanabilmesi koşuluna bağlıdır.

Serbest dolaşıma giren işlenmiş ürünlerin imalatında fiilen kullanılan ithal eşyası miktarı, beyannamesinin tescili sırasında yürürlükte olan tarife kotaları ve tarife tavanları hesabına katılır. Bu durumda işlenmiş ürünlerle aynı olan ürünler için açılmış tarife kotaları ve tavanlarının hesabına herhangi bir ilave yapılmaz.

1.2.6. Dışarda İşleme Rejimi (Geçici İhracat)

1615 Sayılı Gümrük Kanununun **geçici çıkış** başlığı altında 131 nci maddesi yeni uygulama ile değiştirilerek adı **geçici ihracat - dışarda işleme rejimi** olarak değiştirilmiştir.

Dışarıda işleme rejimi kapsamında, serbest dolaşımdaki eşya dışında işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak ihraç edilebilir ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünler gümrük vergisinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle tekrar serbest dolaşıma giriş yapabilir.

Yeni uygulamadaki dışarda işleme rejimi şu şekildedir.

- Topluluk eşyası dışarıda işlenmek üzere geçici olarak ihraç edilmektedir.
- Söz konusu eşya dışarıda işleme tabi tutulmaktadır
- İşlemden sonra elde edilen ürün, topluluk gümrük bölgesine yeniden ithal edilmektedir.

Amaç gümrük birliği ülkelerinde üretilmeyen veya üretilse dahi üretimi ekonomik olmayan eşyaların, ithalatı yerine, topluluk eşyalarının işlenmesi sonucu elde edilen ürünlerin ithalatının sağlanmasıdır.

Yakında Müsteşarlıkça yayımlanacak **gümrük yönetmeliği ile dışarda işleme rejiminin şartları, unsurları ve esasları** belirlenmiş olacaktır.

Eşyaya, geçici ihracı sırasında, Türkiye gümrük bölgesinden çıkışı nedeniyle öngörülen gümrük vergileri ile ticaret politikası önlemleri ve diğer işlemler uygulanır. Dışarıda işleme rejimine tabi tutulan eşya **geçici ihracat eşyasıdır**.

Dışarıda işleme izni, Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere ve işlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespitinin mümkün olduğu ve iznin Türkiye gümrük bölgesindeki üreticilerin ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde verilir.

1.2.7. Transit Rejimi

Transit rejimi 1615 Sayılı Gümrük Kanununun 31.10,1995 tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklik ile etkili gümrük rejimleri arasında yer alır.

Yolcu, taşıt ve gümrük vergileri ile ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşyanın veya gümrük işlemleri tamamlanmamış çıkış eşyasının duruma göre, yabancı bir ülkeden Türkiye gümrük bölgesinden geçerek yabancı bir ülkeye veya Türkiye' ye, Türkiye' den yabancı bir ülkeye veya Türkiye gümrük bölgesindeki bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe taşınmasına transit denir. Transit olarak geçen yolcu, taşıt ve serbest dolaşıma girmemiş eşyalardan, transit geçişler dolayısıyla yapılan hizmet ve denetlemenin getirdiği ücretler hariç, **gümrük vergileri alınmaz**.

Boru haltı ile taşımalar, 92 nci maddeye göre milletlerarası transit hükümlerince işlem görür.

Yabancı bir ülkeden deniz, hava, demir veya kara yolları ile bir Türk limanına çıkarılan serbest dolaşıma girmemiş eşyanın o limanda gümrük vergileri ödenmeksizin veya muaflık işlemleri yapılmaksızın denizden yabancı veya bir Türk limanına gönderilmesi de transit sayılır.

Düzenli seferli olmayan yabancı veya Türk gemilerini Türkiye karasularından seyirinde **şüphe halinde**, eşyanın bulunduğu ambar kapakları ve diğer yerleri gümrükçe mühürlenir, gerektiğinde memurda eşlik ettirilebilir. Türk gümrük kanununda transit rejimi;

Dış transit; Gümrük bölgesi topluluğu dışı eşya

İç transit; Gümrük bölgesi topluluğu içi eşya

Ortak transit; AB ve EFTA (Kuzey Avrupa) ülkeleri arasındaki eşya

olmak üzere üç gruba ayrılır.

1.3. Uluslar Arası Dış Ticaret Sözleşmeleri

1.3.1. Revize Kyoto Sözleşmesi

18 Mayıs 1973 tarihinde Kyoto'da imzalanan Kyoto Sözleşmesi (Gümrük Rejimlerinin Basitleştirilmesi ve Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme), 25 Eylül 1975 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ülkemiz, 27 Eylül 1994 tarih ve 4035 sayılı kanun ile katılmamız uygun bulunan anılan Sözleşmeyi ve 6 Ekim, 22 Nisan 1995 tarihinde kabul etmiştir.

Dünya Gümrük Örgütü'nün kurucu üyesi olan ve Revize Kyoto Sözleşmesinin hazırlık çalışmalarına akit taraf olarak katılım sağlayan ülkemizde bu sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle birlikte;

- Uluslararası yükümlülüklerimiz ile paralel olarak AB Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Programı'nın "Gümrük Birliği" Bölümü açısından 8 mevzuata uyum yükümlülüğünü yerine getirilmiş olmakta,
- Eşya ticaretinde sözleşmenin akit tarafları arasındaki farklı gümrük uygulamalarının uyumlaştırılması,
- Gümrük formalitelerinin basitleştirilmesi,
- Gümrük kontrollerinin standart hale getirilmesi suretiyle dış ticaret işlemlerinin hızlandırılması ve kolaylaştırılması bakımından da önemli mesafe alınmış olmaktadır.

26125 sayılı Resmi Gazete'de 2006/10160 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki olarak olarak yayımlanmıştır.

1.3.2. Geçici İthalat Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)

27 Mayıs 1993 tarihinde yürürlüğe giren ve geçici kabule ilişkin tüm hükümlerin tek bir metin içinde yer almasını amaçlayan İstanbul Sözleşmesi, 28 Haziran 1990 tarihinde İstanbul'da imzalanmış olup, Sözleşmenin Ana metni ve EK A ve EK B1'i Türkiye tarafından onay kaydıyla imzalanmıştır. Bu sözleşmenin ülkemizde yürürlüğe girmesiyle;

- Türkiye-AT Gümrük Birliği'nin tamamlanmasına ilişkin 6 Mart 1995 tarihli ve 1/95 sayılı Karar uyarınca Gümrük Birliği'nin uygun olarak işleyebilmesi için gümrük mevzuatımıza ilgili hükümler aktarılmış olmaktadır.
- AB'ye üyelik için AB müktesebatını üstlenme taahhüdümüz kapsamında ilgili yükümlülüklerimizi de yerine getirmiş olmaktadır. Zira, İstanbul Sözleşmesi AT Gümrük Mevzuatının bir parçası sayılmakta olup, Topluluk Gümrük Yönetmeliği'ni tesis eden 2454/93 sayılı AB Komisyonu Yönetmeliği'nin Geçici İthalat rejimine ilişkin hükümlerinde, anılan sözleşmeye doğrudan atıf yapılmaktadır.
- Sözleşme ile, geçici ithalata ilişkin daha önce kabul edilen tüm sözleşmeler gözden geçirilmiş, günü şartlarına uyarlanmış, uluslararası ticaretin önünde yaşanan engellerin giderilmesi hedeflenmiş, geçici ithalat işlemlerinin kolaylaştırılmasına yönelik düzenlemeler yapılmış ve ATA karnesi günün şartlarına göre yeniden düzenlenmiştir.

1.3.3. TIR Sözleşmesi

11 Mayıs 1985 tarih ve 18751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak taraf olduğumuz ve eşyanın uluslararası transitini düzenleyen TIR Sözleşmesinin revizyon çalışmaları tamamlanmıştır.

Birleşmiş Milletlerce çeşitli dönemlerde söz konusu Sözleşmede yapılan değişikliklerin mevzuatımıza yansıtılmasına yönelik 28/8/2006 tarih ve 2006/10922 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 9.10.2006 tarih ve 26314 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1 Nisan 2006 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

1.3.4. Ticari Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi

Avrupa Ekonomik Komisyonu (AEK) tarafından 18 Mayıs 1956 tarihinde kabul edilen ve 08 Nisan 1959 tarihinde yürürlüğe giren, ticari karayolu taşıtlarının uluslararası merkezi bir garanti zinciri kapsamında taraf ülkelere geçici girişlerini sağlayan sözleşmeye taraf olmamız konusunda gerek taşımacılık sektörünün ihtiyaçları, gerekse uluslararası ilişkilerimizde gündeme gelen talepler sebebiyle başlatılan çalışmalar sonucunda, Birleşmiş Milletler AEK'nun "Ticari Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi" 5287 sayılı ve 13 Ocak 2005 tarihli kanunla uygun bulunmuş ve buna ilişkin 2005/8513 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 21 Şubat 2005 tarihinde kabul edilerek, 9 Mart 2005 tarihli ve 25750 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

1.3.5. Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline İlişkin Gümrük Sözleşmesi

4 Nisan 1954 tarihinde Newyork'da imzalanan ve 24 Haziran 1973 tarihli 1171 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan 9 Şubat 1978 tarihli, 7/14975 sayılı Kararname ile onaylanan sözleşmenin revizyon çalışmaları sonucunda ortaya çıkan değişikliklerin kabulüne ilişkin olarak, 12 Şubat 2004 tarihli ve 5098 sayılı Özel Karayolu Taşıtlarının Geçici İthaline Dair Gümrük Sözleşmesi Değişikliklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun 17 Şubat 2004 tarihli ve 25376 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup anılan Kanuna ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı'nın yayımlanması beklenmektedir.

1.3.6. Tek İdari Belge ve Ortak Transit Sözleşmeleri

Tek İdari Belge ve Ortak Transit uygulamaları ile ilgili AB-EFTA arasındaki Sözleşmelere Türkiye'nin de taraf olması amacıyla 5 Ekim 1995 tarihinde başvuru yapılmış; 1.1.1996 tarihi itibarıyla de tek taraflı olarak Tek İdari Belge uygulamasına geçilmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucunda, Ortak Transit Rejimi Sözleşmesi ve Tek İdari Belge Sözleşmesi ile eklerinin çeviri taslakları, Tek İdari Belge Sözleşmesi ve eklerine uyumlu Gümrük Yönetmeliğinin ekinde yer alan Tek Tıp Gümrük Beyannamesi Kullanma Talimatı Taslakları, Ortak Transit Rejimi Sözleşmesinin uygulanmasına yönelik Ortak Transit Yönetmeliği taslağı hazırlanmış ve ilgili birimlerin görüşlerine sunulmuştur.

1.3.7. Eşyanın Sınırdaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesi Sözleşmesi

21 Ekim 1982 tarihinde Birleşmiş Milletler AEK bünyesinde Cenevre'de imzalanan "Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Ahenkleştirilmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme" ye ülkemizin de taraf olması yönündeki hazırlıklar, Genel Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde tamamlanmış ve 08.02.2001 tarihinde TBMM Dışişleri Komisyonu'nda görüşülerek Genel Kurula sevk edilmiş ancak TBMM 21. Yasama Dönemi'nde sonuçlandırılmamış olması nedeniyle konuya ilişkin süreç 2003 tarihi itibarıyla yeniden başlatılmıştır.

Avrupa Birliği müktesebatının üstlenilmesi çerçevesinde kısa vadeli taahhütlerimiz arasında bulunan Sözleşmeye taraf olunmasıyla, sözleşmeye taraf ülkeler arasında eşya ticaretinde sağlık, zirai karantina, standart denetimi de dahil olmak üzere her türlü gümrük kontrollerinin ahenkleştirilmesi mümkün olabilecek, sınır kontrollerindeki formalitelerin basitleştirilmesiyle ticaretin artırılması sağlanması amaçlanmaktadır.

1.4. Uluslararası Örgütler

1.4.1. DGO (Dünya Gümrük Örgütü)

Gümrük konularından sorumlu hükümetlerarası bağımsız bir organizasyon olarak 1952 yılında kurulan Dünya Gümrük Örgütü, Gümrük İdarelerinin verimliliğini ve etkililiğini artırmak, özellikle ticaretin kolaylaştırılması, gelir toplama, toplumun korunması ve arz zincirinin güvenliği gibi ulusal kalkınma amaçlarına katkıda bulunmalarına yardımcı olmaktadır.

Türkiye'nin Dünya Gümrük Örgütüne katılımına dair anlaşma 29.01.1953 tarihli, 8321 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Şu an itibariyle, Dünya Gümrük Örgütüne üye ülke sayısı 169'dur.

1.4.2. RILO (Regional Intelligence Liaison Offices)

Dünya Gümrük Örgütü'nün ilgili Komitesi tarafından 1992 yılında Bölgesel İstihbarat Bağlantı Ofislerinin (Regional Intelligence Liaison Offices) kurulmasına karar verilmiştir. Söz konusu Proje kapsamında, kaçakçılık olaylarına ilişkin olarak uluslararası kaynaklarla işbirliği ve bilgi değişimi yapılmaktadır. Proje kapsamında, dünya genelinde 11 ülkede RILO Merkezi bulunmaktadır. 04 Temmuz 1994 tarihinden itibaren Türkiye adına Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü, Varşova / Polonya'da bulunan Doğu ve Orta Avrupa RILO Merkezi'ne üye olmuştur.

1.4.3. SECI (Sınır Aşan Suçlarla Mücadele Merkezi) :

Balkanlarda 90'lı yılların başında eski Yugoslavya'da baş gösteren iç savaş bölgeyi kaos ve güvensizlik ortamına sürüklemiş, yaşanan istikrarsızlık ülkemizin de içinde bulunduğu bölge devletlerinin güvenlik ve ticari kaygılarını ön plana çıkarmıştır. Bölgede vuku bulan iç savaşın Birleşmiş Milletler koordinesinde uluslararası güç tarafından sonlandırılması neticesinde bölgesel istikrar için bölge ülkeleri arasında kurulacak yeni bir oluşumun gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Dönemin ABD Dışişleri Bakan Danışmanı Büyükelçi Richard Schifter'in çabaları ile Güneydoğu Avrupa ülkeleri arasında bölgesel işbirliği ve istikrarı teşvik edecek, Güneydoğu Avrupa'daki ülkelerin Avrupa Birliği'ne entegrasyonunu kolaylaştıracak Güneydoğu Avrupa İşbirliği Girişimi (SECI) 5-6 Aralık 1996 tarihinde Cenevre'de yapılan toplantı ile kurulmuştur. SECI, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Bulgaristan, Hırvatistan, Macaristan, Makedonya, Moldova, Romanya, Slovenya, Sırbistan Karadağ, Türkiye ve Yunanistan'ı kapsayan 12 üye ülkeden oluşmaktadır. ABD, Avusturya, İtalya, İsviçre, Rusya Federasyonu ve Birleşmiş Milletler- Avrupa Ekonomi Komisyonu (UNECE) tarafından teknik olarak desteklenmektedir.

Üye Ülkeler:

Türkiye,
Bulgaristan,
Romanya,
Moldova,
Yunanistan,
Bosna-Hersek,
Makedonya,
Arnavutluk,
Hırvatistan,
Slovenya,
Sırbistan,
Macaristan

Merkezle ülkemiz arasındaki iletişimi sağlamak, karşılıklı bilgi taleplerini yerine getirmek amacıyla SECI Türkiye Ulusal Kontak Noktası (NCP) Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü bünyesinde ayrı bir odada yer almakta olup, Merkezle iletişim Kriptolu bilgisayar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

1.4.4. ZKA (Alman Gümrük Kriminal Dairesi)

Avrupa'daki uyuşturucu suçları ile mücadelede uluslararası işbirliğinin önemli yollarından biri Dünya Gümrük Örgütü (WCO) tarafından oluşturulan ve günümüzde Alman Gümrük Kriminal Dairesi (ZKA) tarafından yürütülen Balkan Yolu Bilgi (Balkan-Info) Sistemidir.

Uluslararası bilgi kaynaklarına ulaşmak amacıyla, Türkiye-AB arasında Gümrük Birliğini Tesis Eden 1/95 Sayılı Ortaklık Konseyi Kararı kapsamında üye olunan ve Alman Gümrük Muhafaza İdaresi (Zollkriminalamt-ZKA) tarafından sürdürülen Balkan Yolu Bilgi Toplama ve Dağıtma Sisteminden alınan bilgiler 1994 yılından 2002 yılı sonuna kadar Genel Müdürlük bünyesinde oluşturulan veri tabanına girilmiştir. Bu tarihten sonra Balkan Info (Balkan Yolu) ve Cargo Info (Havayolu) yakalama olayları yeni Kaçakçılık Bilgi Bankası Programının “uluslararası” bölümüne girilmektedir.

2001 yılının Ekim ayında ZKA tarafından Federal Almanya İstanbul Başkonsolosluğu bünyesinde bir ZKA İrtibat Bürosu kurulmuştur. ZKA ile yapılan yazışmalar gerektiğinde bu irtibat bürosu kanalıyla da yapılmaktadır.

Ayrıca Balkan Yolu Bilgi Sisteminin yeni kaçakçılık güzergahlarına daha iyi eğilebilmesi amacıyla BASIS (Balkan/Silk-Info System) sistemi kurulmuştur. Bu sistem eski ipek yolu rotasının önem kazanması nedeniyle kurulmuş ve çalışmaya başlamıştır.

1.4.5. ECO (Economic Cooperation Organization)

9 Mayıs 1998 tarihinde, EİT üyesi ülkeler arasında “Kaçakçılık ve Gümrük Suçlarına Karşı İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı” imzalanmıştır.

Söz konusu Veri Bankasına girilen bu verilerle, risk analizi çalışmaları yapılarak ulusal ve bölgesel düzeyde risk profillerinin çıkartılması sağlanacaktır. Bu sayede, oluşturulacak kriterlerin ışığında birçok kaçakçılık girişimi başlamadan ve hedefine ulaşmadan engellenecektir. Bunun yanında belirlenen alanlarda EİT ülkeleri ile ortak operasyonlar yapmak, suçluları tüm üye ülkelerde takip etmek, yakalamak, kaçakçılıkta kullanılan yöntem ve rotaları güncel olarak izlemek, suç örgütlerinin her bir ülke bağlantısını bulmak şeklinde projeler gerçekleştirilecektir.

1.4.6. Agıs-Kalmar

Avrupa Birliği üyesi ülkeler ile aday ülkelerin Kanun Uygulayıcı Birimlerinin demiryolu taşımacılığı konusunda bilgi ve becerilerinin paylaşılması, Avrupa genelinde risk değerlendirmesi yapılması, istihbarat ağı oluşturulması, durum raporlarının hazırlanıp paylaşılması, istihbarat kaynaklarının aktive edilerek iyileştirilmesi çalışmalarına katkıda bulunmak üzere İngiliz Gümrük İdaresinin destekleri ile AGIS – KALMAR Projesi geliştirilmiştir. AGIS Programı Ortaklık Belgesi 06.04.2004 tarihinde imzalanmıştır.

1.5. Gümrük Kapıları

4458 nu.lı Gümrük Kanunu'na göre; Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dâhildir.

Kara, su ve havada gümrük hattından giriş ve çıkış, gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesi'ne (Kara, su ve havada gümrük hattından) giriş ve çıkış, gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesi'nin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesi'nde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak Müsteşarlıkça tespit edilerek Resmî Gazete'de yayımlanır.

Günün her saatinde hizmet veren gümrük kapılarında gümrük bayrağı sürekli olarak çekili kalır. Diğer gümrük binalarında ise yalnız kanunî çalışma saatlerinde gümrük bayrağı çekilir.

Türkiye Gümrük Bölgesi'ne giren veya çıkan taşıtlar, gümrük kapılarında gözetime tabidir ve Gümrük İdareleri tarafından denetlenir.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışından, demir yolundan başka kara taşıtları ile ancak sınırdaki yetkili bir Gümrük İdaresine eşya getirilebilir. Sınırdaki yetkili olmayan bir Gümrük İdaresine gelen eşya, gümrük gözetimi altında yetkili bir gümrük İdaresine götürülmediği takdirde geri çevrilir.

Türkiye Gümrük Bölgesi'ne yürütülerek getirilecek hayvanlar, sağlık kontrolü yapılabilen gümrük kapılarından girebilir.

Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki limanlardan gelen gemiler, Gümrük Bölgesi'ne

girmelerinden itibaren beklenmeyen hâller veya mücbir sebep olmadıkça ya da gümrük denetimi gerektirmedikçe gidecekleri limana göre mutad olan rotayı değiştiremez, yolda duramaz başka gemilerle temas edemez ve gümrük idaresi bulunmayan yerlere yavaşamazlar. Gümrük memurları gemiyi, yükünü ve bunlara ait gerekli tüm defter, belge ve kayıtları denetlemeye, gerektiğinde ambarları ve eşya bulunan diğer yerleri mühür altına almaya yetkilidir.

Yabancı limanlardan gelip Türk limanlarına veya nehirlerine girecek olan gemiler, gümrük denetlemesi yapılmak üzere belirli yerlerde durur veya yol keser.

Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinden en az üç saat önce sahip veya acentası tarafından ilgili gümrük idarelerine bilgi verilir.

Gemi adamları ve yolcuları ile gemilere girip çıkacak görevli ve görevsiz kimseler, Türkiye'ye ancak yetkili Gümrük İdarelerinden giriş ve çıkış yapabilirler.

Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den gidecek olan hava araçları, yetkili Gümrük İdaresi bulunan hava limanlarına inebilir veya bu hava limanlarından kalkabilir. Bu hava araçları, gümrük gözetimine tabidir. Özel bir izin ile gelen ve giden hava gemilerinin kaptan pilotları, verilen talimata uygun olarak hareket ederler.

Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Bakanlar Kurulunun izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde eşya bulunmaması hâlinde gümrük gözetimine tabi değildir. Ülkemizde bulunan gümrük kapıları aşağıdaki gibidir.

- Kapıkule ve Dereköy-Bulgaristan
- İpsala-Yunanistan
- Sarp-Gürcistan
- Dilucu-Nahcivan
- Gürbulak-İran
- Habur-İrak

- Nusaybin-Suriye
- Cilvegözü- Orhaneli
- Ayoka-Ermenistan

1.6. Gümrük Muafiyeti ve İstisnası

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Gümrük Kanunu madde 167'ye göre aşağıda sayılan hâllerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muafıdır:

1. Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhı için gelen eşya
2. Mütakabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya

3. a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için gümrük beyannamesi bu kuruluşlar adına düzenlenmiş olmak kaydıyla, yurt dışından tedarik olunan her türlü harp silah, araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, ham madde, malzeme ve harp ganimetleri

b) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyacı için bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan her türlü yardım malzemesi

c) Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından emniyet ve gümrük muhafaza hizmetleri ihtiyacı için dış memleketlerden mubayaa ve ithal olunacak (a) bendinde yazılı araç, gereç ve silahlar ile bunların teferruatı

4. Değeri 100 avroyu geçmeyen eşya

5. Gerçek kişiler tarafından ithal edilen kullanılmış şahsi eşyadan;

a) Kanuni ikametgâhlarını Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel kara nakil vasıtaları,

b) Kanunî ikametgâhlarını Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası

c) İkametgâhı Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyaları

f) Türkiye Gümrük Bölgesi'nden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası

6. Gerçek kişilerce ithal edilen diğer eşyadan;

a) Değeri 300 avroyu geçmemek üzere gerçek bir kişiden diğerine gönderilen veya yolcular tarafından ithal edilen hediyelik eşya

b) Şeref nişanları veya ödülleri

c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler

7. Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından ticari gaye güdülmemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar

b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar

c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler

d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri

e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;

a) İş yeri nakli suretiyle ithal edilen sermaye malları ve diğer malzemeler

b) Türkiye Gümrük Bölgesi'nde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler

c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesi'ndeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler

d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler

i- Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller

ii- Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler

iii- Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler

e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;

a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler

b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları

c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madenî yağları

d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya

b) Turistik reklamcılık malzemeleri

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı

12. Diğer eşya;

a) Malul ve sakatların kullanımına mahsus eşya

b) Doğal afetlerden zarar görenlere gönderilen eşya

c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri

Yukarıda yer alan eşyayı tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarları ile muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları belirlemeye, maktu hadleri sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve sürelerle ilgili alt ve üst sınırları belirlemeye ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşyalar itibariyle birlikte veya ayrı ayrı uygulutmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Gümrük Kanunu md.168'e göre;

Serbest dolaşımda bulunan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesi'nden ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girmesi hâlinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen hâller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir.

Geri gelen eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmeden önce, nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş olduğu hâllerde, eşyanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dolaşıma sokulmak istenmesi durumunda, bu eşyaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. İthal amacının aynı olmaması hâlinde, söz konusu eşyaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dolaşıma ilk girişi sırasında alınmış tutarın geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması hâlinde hiçbir iade yapılmaz.

168'inci maddede belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet, geri gelen eşyanın ihracı sırasındaki ayniyeti değişmeden yeniden ithali hâlinde tanınır. Bu koşula istisna getirilmesine ilişkin hâl ve şartlar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu hükümler dâhilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünler ile yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir. Bu gibi hallerde, eşyanın yeniden ihraç tarihi, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken ithalat vergileri tutarı, dâhilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenir.

Gümrük Kanunu md.171'e göre;

Serbest dolaşıma giren;

a) Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını taşıyan gemilerin başka ülkelerin kara sularından çıkarttığı deniz balıkçılığı ürünleri ve diğer deniz ürünleri

b) (a) fıkrasında öngörülen koşulları taşıyan fabrika gemilerde, aynı fıkroda belirtilen ürünlerden elde edilen ürünler ithalat vergilerinden muaftır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Gümrük kapılarını tespit ediniz.	➤ Nerelerde gümrük kapıları olduğunu araştırabilirsiniz.
➤ Ürünlerin listesini tespit ediniz.	➤ Gümrükte eşyaların nasıl sunulduğunu, nasıl muayene edildiğini öğrenebilirsiniz.
➤ Vergiye tabi ürünleri ayırt ediniz.	➤ Vergi muafiyeti ve istisnası olan ürünleri öğrenebilirsiniz.
➤ Ürünün gümrük kıymetini belirleyiniz.	➤ Gümrük tarifelerini inceleyebilirsiniz.
➤ Gümrük işlemlerini takip ediniz.	➤ Gümrükte yapılan işlemleri öğrenebilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Amaç gümrük birliği ülkelerinde üretilmeyen veya üretilse dahi üretimi ekonomik olmayan eşyaların, ithalatı yerine, topluluk eşyalarının işlenmesi sonucu elde edilen ürünlerin ithalatının sağlanmasına .....denir.
2. Gümrük kapılarına ilişkin olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
  - A) Türkiye Gümrük Bölgesi'ne giren veya çıkan taşıtlar, gümrük kapılarında gözetime tabidir ve gümrük idareleri tarafından denetlenir.
  - B) Türkiye Gümrük Bölgesi'ne yürütülerek getirilecek hayvanlar, sağlık kontrolü yapılabilen gümrük kapılarından girebilir.
  - C) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki limanlardan gelen gemiler, gidecekleri limana göre mutat olan rotayı değiştiremez, yolda duramaz, başka gemilerle temas edemez ve Gümrük İdaresi bulunmayan yerlere yanaşamaz.
  - D) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerini önceden sahip veya acentesi tarafından ilgili Gümrük İdarelerine bildirmek zorunda değildir.
3. Gümrük işlemlerinde temsil, doğrudan veya dolaylı olabilir. Temsilci, ... temsil durumunda başkasının adına hareket eder. .... temsil durumunda ise kendi adına, ancak başkasının hesabına hareket eder.
4. Beyan ile yapılan kontrol ya da muayene arasında fark bulunması hâlinde, kontrol ya da muayeneyi yapanlarca bir müzekkere düzenlenerek kimin onayına sunulur?
  - A) Gümrük müsteşarlığı
  - B) İdare amiri
  - C) İhracatçı birlikleri genel sekreterliği
  - D) Hiçbiri
5. Eşyanın muayenesi nerede yapılır?
  - A) Araç üzerinde
  - B) Eşyanın alıcısının belirlediği yerde
  - C) Eşyaların Gümrük İdarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda
  - D) Hiçbiri
6. İhraç konusu malın Gümrük Mevzuatı hükümleri çerçevesinde muayenesinin yapılıp taşıta yüklenmesi, bir yerden veya muhtelif yerlerden bir defada veya kısım kısım gelmekte olan dökme ve diğer eşyada yüklemenin tamamlanmasına ..... denir.

7. Gümrük İdareleri, ithal olunan maddelere ait faturaların bir sureti üzerine aşağıdaki bilgilerden hangisini yazmaz?
- A) Maddelerin cinsini, nevini, menşeyini
  - B) Gümrük tarife istatistik pozisyonunu
  - C) Gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını
  - D) Eşyanın yüklenme tarihini
8. Gümrük İdareleri, transit rejimine tabi tutulan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde nereden nereye taşınmasına izin verir?
- A) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye
  - B) Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye
  - C) Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe
  - D) Hepsi

DEĞERLENDİRME

Ölçme sorularına vermiş olduğunuz cevaplar ile modülün sonunda yer alan cevap anahtarını karşılaştırınız. Cevaplarınızın tamamı doğru ise uygulamalı teste geçiniz.

Yanlış cevap verdiğiniz ya da tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili bölüme geri dönerek konuyu tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Türkiye'deki gümrük cezalarını tanıyarak gümrük rejimlerini takip edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyete başlamadan önce yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Dış ticaret bakanlığından hangi fiillerin suç olduğunu araştırınız.
- Gümrük rejimi hangi işlerde kullanılır? internetten araştırınız.

2. GÜMRÜK CEZALARI

Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan eşyaya ve taşıt araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını gümrük kanunu, ilgili yönetmelikler, teşvikler ve yapılan anlaşmalar çerçevesinde belirlemektir. Ülke toprakları, kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir. Bu alanlar içinde meydana gelen giriş ve çıkış işmeleri üzerinden gümrük vergisi alınır.

Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır. Gümrük Tarifesi;

- a) Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini
- b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri
- c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;- Gümrük vergi oranlarını- Tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini
- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını kapsar.

2.1. Gümrük Vergilerinin Geç Ödenmesi

Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen gümrük vergileri, gümrük vergileri tahakkukunu izleme defterine veya bilgisayara kaydedilir. Bilgisayara kayıt hâlinde, bilgisayar çıktıları gümrük vergileri tahakkukunu izleme defteri yerine geçer.

Gerekli teminatın sağlanması şartıyla, belirli aralıklarla ve aynı kişiye teslim edilen aynı cins eşyanın gümrük vergileri otuz günü geçmeyecek şekilde belirlenecek bir süre içinde tahakkuk ettirilerek gümrük vergilerinin tahakkukunu izleme defterine kaydedilebilir.

Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra beyanname veya beyanname yerine geçen belge üzerinde yükümlüye tebliğ edilir.

Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligat, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılır. Şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılması zaman aşımını durdurur.

Gümrük Vergilerinin Ödenmesine İlişkin Süre

Yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren 10 gün içinde ödenmesi zorunludur. Bununla birlikte, bu sürelerin bittiği tarihten itibaren ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması koşuluyla bu süre 30 gün daha uzatılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı oranında faiz alınır.

2.2. Kaçakçılık

4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu madde 1 uyarınca kaçakçılık fiilleri ve cezaları aşağıdaki gibidir:

(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, belirlenen gümrük kapıları dışından Türkiye'ye ithal edilmesi hâlinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

(2) Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dâhilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, sahte belge ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ila dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan, satışı arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ithal eden kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışı arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi aynı ceza ile cezalandırılır.

(8) Antrepo veya geçici depolama yerlerindeki serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, Gümrük İdaresinin izni olmadan kısmen veya tamamen çıkaran veya değiştiren kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

(9) Geçici ithalat, dâhilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ülkeye getirilen eşyayı, gümrük işlemlerini gerçekleştirmeksizin serbest dolaşıma sokan kişiye eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.

(10) Genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme hâlinde gelen eşya için ton başına yirmi bin Türk lirası; ambalajlı gelmesi hâlinde kap başına dört yüz Türk lirası olarak hesaplanır.

(11) İthal lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı, aldatici işlem ve davranışlarla ithal eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. Eşyanın değersiz, artık veya atık madde olması durumunda, idari para cezası; dökme hâlinde gelen eşya için ton başına beş bin Türk lirası; ambalajlı gelmesi halinde kap başına yüz Türk lirası olarak hesaplanır.

(12) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı Türkiye'den ihraç eden kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(13) Genel düzenleyici idari işlemlerle ihracı yasaklanan eşyayı ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir. İhracı lisansa, şarta, izne, kısıntıya veya belli kuruluşların vereceği uygunluk veya yeterlilik belgesine tabi olan eşyayı aldaticı işlem ve davranışlarla ihraç eden kişiye, eşyanın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idari para cezası verilir.

(14) İhracat gerçekleştirmediği hâlde gerçekleştirilmiş gibi göstermek ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik göstererek ilgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak suretiyle haksız çıkar sağlayan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması hâlinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(15) Gümrük vergileri ödemek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya aldaticı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.

(16) İhracatın, aracı şirket üzerinden gerçekleştirilmesi hâlinde, iştirake ilişkin hükümler saklı kalmak üzere bu madde hükümlerine göre ceza yaptırımını, imalatçı veya tedarikçi ihracatçılar hakkında uygulanır. Ancak bu Kanun'un gerekli kıldığı nezaret görevini yerine getirmeyen aracı şirket yetkililerine, malın gümrüklenmiş değerinin yarısı kadar idari para cezası verilir.

(17) On altıncı fıkra hariç, bu maddede tanımlanan kabahatler, ancak kasten işlenebilir.

(18) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçlar ile onuncu fıkrada tanımlanan kabahat fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırılır.

2.3. Malların Zamanında Kapılardan Çekilmemesi ve Tasfiye

1. Beyanname tescil edilen ve süresi içinde işlemleri tamamlanmayan eşya
2. Tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik eşya
3. Yolcu eşyasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait eşya
4. Verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya
5. Antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya
6. Belirlenen süreleri dolan eşya
7. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya

8. Gümrüğe terk edilen eşya
9. Posta gönderileri ile gelen ve süresi içinde alıcısı veya göndericisi tarafından kabul edilmeyen eşya
10. Süreleri dolduktan sonra beyan hak sahibine ya da Türkiye'deki temsilcisine yapılacak yazılı tebligata karşın, altmış gün içinde bulunduğu yerden kaldırılmayan gümrük gözetimi altında bulunan yerlere konulmuş transit eşyası
11. Kanunî bekleme süreleri bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya,
12. El konulan eşya
13. Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna Göre Kaçak ve Kaçak Zannı ile Tutulan Her Çeşit Eşya, Alet ve Taşıma Vasıtalarının Tasfiyesi Hakkındaki Kanun hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek duruma gelen eşya;

- a) İhale yoluyla satış suretiyle
- b) Yeniden ihraç amaçlı satış suretiyle
- c) Perakende satılmak suretiyle
- d) Kamu kuruluşları ile özel kanunla kurulmuş vakıf ve derneklere tahsis edilmek suretiyle
- e) İmha suretiyle tasfiyeye tabi tutulur.

Tasfiyelik hâle gelen eşyanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde Tasfiye İdaresine intikal ettirilir. Tasfiye İdaresi de tasfiyeye konu olan eşyayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.

2.4. Vergi Kaybına Neden Olan İşlemler

1. Serbest dolaşıma giriş rejimine veya bir geçici muafiyet düzenlemesine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın tarife uygulamasını etkileyen cins, tür ve niteliklerinde veya vergilendirmeye esas olan sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldüğü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark 5'i aştığı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi eşyanın beyan edilen kıymeti, muayene ve denetleme sonucunda bu Kanun'un 23 ila 31'inci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulunduğu takdirde bu noksanlığa ait gümrük vergisinden başka bu vergi farkının üç katı para cezası alınır.

2. Ancak, satış birimine göre miktar itibariyle 5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından doğan noksan kıymet beyanlarında, bu farklara ait gümrük vergisinden başka bu verginin bir katı da para cezası alınır.

3. Genel ve katma bütçeye dâhil kamu kuruluşları ile özel idareler ve belediyeler için 1'inci ve 2. fıkra hükümleri uygulanmaz.

4. Teminat alınmış olsa bile gümrük işlemlerine başlanmadan veya bu işlemler bitirilip Gümrük İdaresinin izni alınmadan antrepolardan veya Gümrük İdaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen eşya çıkarılması hâlinde, çıkarılan eşyanın ithalat veya ihracat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası alınır.

5. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre eşyanın bir kısmının noksan olduğunun anlaşılması hâlinde, noksan çıkan eşyanın ithalat veya ihracat vergilerinin yanı sıra bu vergilerin üç katı para cezası alınır.

6. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince eşya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre fazla eşya çıkması hâlinde, bu eşyanın tasfiyeye tabi tutulmasının yanı sıra, fazla çıkan eşyaya ait ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar para cezası alınır. Belirtilen para cezaları, antrepo işleticilerinin veya kullanıcılarının sorumlulukları göz önünde bulundurularak yapılan tespite göre bunlardan müteselsilen alınır.

7. Taşıt araçlarının sahipleri, kaptanları veya acenteleri tarafından Gümrük İdaresine verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmî belgelerdeki kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların mahrecinden yüklenmemiş veya yanlışlıkla başka yere çıkartılmış veya kaza ve avarya sonucunda yok olmuş veya çalınmış bulunduğu Gümrük İdaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, bu noksan kaplara ait eşyadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dâhil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanacak gümrük vergisikadar para cezası alınır.

Taşıt araçlarının sahipleri, kaptanları veya acenteleri tarafından Gümrük İdaresine verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmî belgelerdeki kayıtlı miktara göre fazla çıkan kapların yanlışlıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmiş olduğu Gümrük İdaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadığı takdirde, söz konusu eşyaya el konularak müsadere olunur ve eşyanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.

Dökme gelen eşyadaki 3'ü aşmayan eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz.

Bu maddede belirtilen para cezaları, yapılan tespite göre taşıt araçlarının sahipleri, kaptanları veya acentelerden alınır.

8. Dâhilde İşleme Rejimi ile Geçici İthalat Rejimine ilişkin hükümlerin ihlali hâlinde, eşyaya ilişkin gümrük vergileri tahsil edilir. Ayrıca, bu vergilerin iki katı para cezası alınır.

2.5.Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanının zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Mütakabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,
3. Milli savunma bakanlığına ait bazı eşyalar;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için gümrük beyannamesi bu kuruluşlar adına düzenlenmiş olmak kaydıyla, yurt dışından tedarik olunan her türlü harp silah, araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme ve harp ganimetleri,

b) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyacı için bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan her türlü yardım malzemesi,

c) Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından emniyet ve gümrük muhafaza hizmetleri ihtiyacı için dış memleketlerden mubayaa ve ithal olunacak (a) bendinde yazılı araç, gereç ve silahlar ile bunların teferruatı,

4. Değeri 100 EURO' yu geçmeyen eşya,

5. Gerçek kişiler tarafından ithal edilen kullanılmış şahsi eşyadan;

a) Kanuni ikametgahlarını Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait alındığı tarihte üç yaşından büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel kara nakil vasıtaları,

b) Kanuni ikametgahlarını Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,

c) İkametgahı Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,

- d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyaları,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,

6. Gerçek kişilerce ithal edilen diğer eşyadan;

a) Değeri 300 EURO' yu geçmemek üzere gerçek bir kişiden diğerine gönderilen veya yolcular tarafından ithal edilen hediyelik eşya,

- b) Şeref nişanları veya ödülleri,
- c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından ticari gaye güdülmemek ve kuruluş amaçları doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,
- d) İnsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;

- a) İşyeri nakli suretiyle ithal edilen sermaye malları ve diğer malzemeler,
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
- c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,

i- Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,

ii- Basılı reklamcılık dökümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,

iii- Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,

e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

9. Ulaştırıcılıkta kullanılan eşya;

- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler,
- b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,
- c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,

d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

12. Diğer eşya;

a) Malül ve sakatların kullanımına mahsus eşya,

b) Doğal afetlerden zarar görenlere gönderilen eşya,

c) Türkiye’de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

Bu maddenin 4 ila 12 inci fıkralarında yer alan eşyayı tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarları ile muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları belirlemeye, maktu hadleri sıfıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve sürelerle ilgili alt ve üst sınırları belirlemeye ve bu muafiyet ve istisnayı farklı eşyalar itibariyle birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Gümrük suçlarını ayırt ediniz.	➤ 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nu inceleyebilirsiniz.
➤ Suçlara karşılık gelen cezaların neler olduğunu belirleyiniz.	➤ 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununu inceleyebilirsiniz.
➤ Hangi ürünlerin gümrük vergisinden muaf olduğunu belirleyiniz.	➤ Gümrük vergisi muafliklarını gözden geçiriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bilgilerinizi aşağıda verilen soruları cevaplandırarak değerlendiriniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi tasfiyeye tabi değildir?
  - A) Gümrüğe terk edilen eşya
  - B) Antrepolarda yapılan sayım sonucunda fazla çıkan eşya
  - C) Verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya
  - D) Gümrükten zamanında çekilen eşya
2. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte yürürlükte olan .....'ne göre hesaplanır.
3. Aşağıdaki kaçakçılık suçlarına ait cezaların hangisi yanlıştır?
  - A) Eşyayı, sahte belge kullanmak suretiyle gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'ye ithal eden kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
  - B) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
  - C) Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya aldatici işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye'den ihraç eden kişiye, eşyanın gümrük vergilerinin iki katı idari para cezası verilir.
  - D) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın Türkiye'ye ithal eden kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
4. Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen gümrük vergileri, ...Defterine veya.....'a kaydedilir.
5. Yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile işlemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebliğ edildiği tarihten itibaren kaç gün içinde ödenmesi zorunludur?
  - A) 7 gün
  - B) 1 ay
  - C) 10 gün
  - D) 15 gün

DEĞERLENDİRME

Yukarıdaki sorulara doğru cevap vermiş iseniz, performans testini cevaplandırınız. Yanlış cevaplarınız için ilgili konuları tekrar gözden geçiriniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Gümrük rejimlerini tanıyor musunuz?		
2. Gümrük rejimlerini ayırt edebiliyor musunuz?		
3. Hangi gümrük kapılarından hangi ürünlerin geçebileceğini seçebiliyor musunuz?		
4. Gümrük kontrol işlemlerini yaptırabiliyor musunuz?		
5. Gümrük işlemlerini takip edebiliyor musunuz?		
6. Gümrük suçlarını biliyor musunuz?		
7. Suçlara karşılık gelen cezaların neler olduğunu ayırt edebiliyor musunuz?		
8. Gümrükten muaf olan eşyaları biliyor musunuz?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ 1 CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap
1-	Geçici ihracat
2-	D
3-	Onay
4-	B
5-	C
6-	Fiili ihracat
7-	D
8-	D

ÖĞRENME FAALİYETİ 2 CEVAP ANAHTARI

Soru	Cevap
1-	D
2-	Gümrük tarifesi
3-	D
4-	Gümrük vergileri tahakkukunu izleme, bilgisayar
5-	C

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- İhracatta Prosedürlerini Biliyor musunuz?, T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı
- Geliştirme Etüt Merkezi (İhracatta Pratik Bilgiler)
- Gümrük Kanunu ve İlgili Mevzuat, Seçkin Yayıncılık Hukuk Cep Kitapları Dizisi
- www.gumruk.gov.tr
- www.gumrukler.gov.tr
- www.verginet.net
- www.dtm.gov.tr
- www.ito.org.tr

KAYNAKÇA

- KAYA Ferudun, **Dış Ticaret İşlemleri ve Muhasebe Uygulamaları**, Detay Yayıncılık
- Süryay, İnternet Mevzuat Erişim
- Gümrük Kanunu ve İlgili Mevzuat , Seçkin Yayıncılık Hukuk Cep Kitapları Dizisi
- www.gumrukler.gov.tr
- www.verginet.net
- www.dtm.gov.tr
- www.ito.org.tr